

REVISTA 2018
JURIDICA 5
DE CATALUNYA

IL·LUSTRE COL·LEGI
DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

ACADÈMIA DE JURISPRUDÈNCIA I
LEGISLACIÓ DE CATALUNYA

JURISPRUDÈNCIA

THOMSON REUTERS

ARANZADI

SUMARI

Pgs.

JURISPRUDÈNCIA CIVIL, ordenada per José Antonio García González Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

I. Dret de la persona i de la Família

1.1. Capacitat de les persones

1. Sentència 52/2018, de 4 de juny. Funcions del tutor o el curador 1163

1.2. Institucions de protecció del menor

2. Sentència 51/2018, de 4 de juny. Desempament del menor 1167
3. Sentència 48/2018, de 31 de maig. Impugnació de la declaració en situació de desampament i de la mesura de protecció del menor 1172

1.3. Filiació

4. Sentència 42/2018, de 10 de maig. Determinació legal de la filiació no matrimonial. Ordre dels cognoms 1177

1.4. Efectes de la crisi matrimonial

1.4.1. Pactes en previsió de la ruptura

5. Sentència 62/2017, de 4 de desembre. Pactes en previsió de la ruptura en un document privat protocolitzat 1182

1.4.2. La pensió d'aliments

1.4.2.1. Fills amb discapacitat

6. Sentència 50/2018, de 31 de maig. Pròrroga de la potestat parental i de l'obligació dels aliments 1185
7. Sentència 53/2018, de 7 de juny. Principi de proporcionalitat. Quantia dels aliments a càrrec dels progenitors d'un fill discapacitat amb potestat parental rehabilitada 1187

1.4.2.2. Retroactivitat

8. Sentència 19/2018, d'1 de març. Modificacions de la pensió d'aliments que ha estat acordada en un procediment ulterior al primer judici 1192

	Pgs.
9. Sentència 15/2018, de 15 de febrer. Retroactivitat del pagament dels aliments i mesures provisionals	1196
<i>1.4.2.3. Principi de proporcionalitat</i>	
10. Sentència 44/2017, de 9 d'octubre. Pensió d'aliments dels fills i principi de proporcionalitat	1198
11. Interlocutòria 90/2018, de 18 de juny. Doctrina de la sala sobre el principi de proporcionalitat dels aliments	1200
<i>1.4.2.4. Fill major d'edat</i>	
12. Sentència 21/2018, de 5 de març. Naturalesa de la pensió d'aliments dels fills menors i dels fills majors d'edat	1201
13. Sentència 41/2018, de 10 de maig. Aliments per a fills majors d'edat. Requisits. Convivència en el domicili amb el progenitor	1202
14. Sentència 43/2017, de 9 d'octubre. Supressió o reducció de la contribució alimentària per a un fill major d'edat	1208
15. Sentència 48/2018, de 14 de maig. Aliments per a fills majors d'edat. Rendiment acadèmic i possibilitat d'obtenir ingressos. Efectes retroactius	1210
<i>1.4.2.5. Mínim vital</i>	
16. Sentència 58/2017, de 23 de novembre. Mínim vital	1215
<i>1.4.2.6. Suspensió dels aliments</i>	
17. Sentència 26/2018, de 15 de març. Progenitor que sortirà de la presó	1219
<i>1.4.2.7. Despeses extraordinàries</i>	
18. Sentència 38/2018, de 23 d'abril. Declaració d'ofici al procediment de modificació de mesures	1221
1.4.3. La guarda dels fills i el règim de relacions amb els progenitors.	
<i>1.4.3.1. Guarda compartida</i>	
19. Sentència 26/2018, de 15 de març. Guarda compartida i existència d'una ordre d'allunyament	1223
20. Sentència 45/2017, de 16 d'octubre. Guarda compartida i distància entre domicilis	1225
21. Sentència 52/2017, de 6 de novembre. Guarda compartida. Admet el recurs extraordinari per infracció processal per una motivació aparent i cassa la sentència declarant la guarda compartida dels menors	1229
22. Interlocutòria 90/2018, de 18 de juny. Maltractament impeditiu de la guarda compartida	1234
<i>1.4.3.2. Guarda monoparental</i>	
23. Sentència 53/2017, de 6 de novembre. Constatada l'existència de greus discrepàncies es manté la guarda monoparental en benefici dels menors	1235
<i>1.4.3.3. Restricció de les relacions parentals</i>	
24. Sentència 4/2018, de 8 de gener. Progenitor en tractament de drogodependència i règim de relacions amb el menor	1237

	Pgs.
25. Sentència 5/2018, de 11 de gener. El recurs de cassació és estimat en no trobar-se justificada la restricció del règim de visites imposat en la sentència	1241
<i>1.4.3.4. Exploració del menor</i>	
26. Sentència 22/2018, de 12 de març. Anàlisi de l'exploració del menor	1243
1.4.4. Atribució de l'ús de l'habitatge	
<i>1.4.4.1. Extinció per finalitzar la guarda</i>	
27. Sentència 42/2017, de 9 d'octubre. Procediment de modificació de mesures. Extinció i limitació del dret d'ús de l'habitatge familiar. Filis majors d'edat	1248
<i>1.4.4.2. Exclusió de l'ús per oferiment d'un altre habitatge equivalent</i>	
28. Sentència 25/2018, de 15 de març. Ús de l'habitatge i exclusió per oferiment d'un altre habitatge equivalent amb garantia suficient	1250
1.4.5. Compensació econòmica per raó del treball	
29. Sentència 49/2017, de 26 d'octubre. Acreditació del treball per a la casa	1259
1.4.6. Prestació compensatòria	
<i>1.4.6.1. Declaració</i>	
30. Sentència 18/2018, d'1 de març. Declara la prestació ja que la convivència es perllongà durant 33 anys, van néixer tres fills durant el matrimoni i són evidents les dificultats de l'esposa, de 55 anys, per accedir al mercat laboral	1264
<i>1.4.6.2. Temporalitat</i>	
31. Sentència 58/2018, de 25 de juny. Resum de la doctrina de la sala sobre la prestació compensatòria. Declara la prestació de forma indefinida	1265
32. Sentència 47/2017, de 19 d'octubre. Quantificació i limitació temporal. Circumstàncies excepcionals per declarar-la de forma indefinida	1268
33. Sentència 40/2018, de 8 de gener. No limitació temporal per estimació de circumstàncies excepcionals	1271
<i>1.4.6.3. Modificació</i>	
34. Sentència 3/2018, de 8 de gener. Manté la prestació pactada en el conveni l'any 1991 si bé rebaixa la quantia, ja que s'ha produït la variació substancial de circumstàncies	1274
35. Sentència 13/2018, de 8 de febrer. Les despeses habitacionals s'han d'integrar en la prestació compensatòria en cas que desaparegui l'ús de l'habitatge	1278
1.4.7. Unió Estable de Parella	
36. Sentència 55/2018, de 7 de juny. Naturalesa jurídica de la pensió alimentària de la parella estable	1281

II. Dret d'obligacions i contractes**2.1. Prescripció de les accions derivades d'un accident de trànsit**

37. Sentència 60/2017, de 4 de desembre. Prescripció anual de l'acció quan la pretensió s'adreça contra el causant de l'accident o contra el propietari del vehicle com a conseqüència de l'aplicació del Reial decret legislatiu 8/2004, de 29 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei sobre responsabilitat civil i assegurança en la circulació de vehicles 1285

2.2. Prescripció de l'acció de reclamació d'obres

38. Sentència 36/2018, de 19 d'abril. El termini de prescripció de l'article 121-21.b) del CCCat de tres anys és l'aplicable al contracte d'execució d'obres amb subministrament de materials 1294

2.3. Cooperatives

39. Sentència 65/2017, de 21 de desembre. Prescripció de la sanció pecuniària imposada per la cooperativa 1297
40. Sentència 34/2018, de 16 d'abril. Reclamació de l'import de les sancions imposades com a conseqüència de faltes qualificades com a molt greus. Prescripció de la sanció pecuniària imposada per la cooperativa. Baixa del soci i liquidació. Quantia del capital social 1303

III. Drets Reals**3.1. Usucapió**

41. Sentència 63/2018, de 12 de juliol. Inexistència de la usucapió en cas de diners pel fet de tractar-se d'un bé fungible, no susceptible de possessió jurídica. Acció de petició d'herència interposada contra la Generalitat 1308

3.2. Propietat Horitzontal**3.2.1. Validesa de la clàusula penal per impagament de quotes**

42. Sentència 54/2018, de 7 de juny. És vàlida la modificació dels estatuts on s'acorda per la majoria de quotes de la comunitat incrementar el 10 % el deute que sigui impagat per un copropietari 1310

3.2.2. Habitatge d'ús turístic i acord en contra de la comunitat de propietaris

43. Sentència 74/2018, de 13 de setembre. L'acord que restringeixi les activitats que poden realitzar-se en els elements privatis, adoptat pels òrgans amb el quòrum previst en l'art. 553-26,2 CCCat, és vàlid com a tal i inscripció en el Registre de la Propietat 1314

3.2.3. Dret d'ús a favor de la comunitat

44. Sentència 46/2017, de 19 d'octubre. Dret d'ús a favor de la comunitat de propietaris. Extinció 1318

3.2.4. Limitació d'horaris comercials

45. Sentència 63/2017, de 21 de desembre. Impugnació de l'acord adoptat amb relació al compliment del horaris d'entrada i sortida del bulevard comercial 1322

3.2.5. Obres als elements comuns de la comunitat

46. Sentència 16/2018, de 26 de febrer. Obres de la coberta —tancament de la façana i del pati de llums— a la finca per un dels pisos als anys 80 1328

	Pgs.
3.2.6. Qualificació de majories	
47. Sentència 49/2018, de 31 de maig. Els règims particulars de la majoria qualificada de 4/5 parts de propietaris i quotes (actual article 553-26.2); i la unanimitat, reservada als «supòsits estrictament necessaris» (actual article 553-26.1)	1330
3.3. Comunitat de Béns	
3.3.1. Divisió de béns comuns	
48. Sentència 61/2018, de 5 de juliol. Adjudicació del bé en cas d'interès de les parts	1331
49. Sentència 35/2018, de 29 de gener. Acció de divisió de la cosa comuna, característiques de l'acció, forma de dividir els béns i la indivisibilitat de l'objecte	1335
3.3.2. Ús dels béns comuns	
50. Sentència 9/2018, de 29 de gener. Estan obligats tots els comunsers a fer-se en la proporció que correspongui a cadascun en la cosa comuna, l'art. 552-8 apartats 1 i 2 del CCCat no lliga el pagament d'aquestes despeses a l'ús que de la cosa comuna facin els comunsers	1338
3.3.3. Retracte de comunsers	
51. Sentència 37/2018, de 8 de febrer. Dret de retracte i concurs de creditors	1341
3.4. Contracte de cessió d'una finca a canvi d'edificabilitat o d'una construcció futura	
52. Sentència 12/2018, de 8 de febrer. Condició resolutòria explícita i condició resolutòria automàtica	1344
3.5. Cens Emfiteutic	
53. Sentència 56/2017, de 20 de novembre. Redempció de censos. L'expropiació total de la finca s'ha de considerar com una pèrdua total de la finca ..	1347
IV. Dret de Successions	
4.1. Acció de petició d'herència	
54. Sentència 63/2018, de 12 de juliol. Acció de petició d'herència interposada contra la Generalitat a la qual l'hereu reclama els diners del causant dipositats a una entitat financera	1351
4.2. Desheretament per absència continuada de relació familiar	
55. Sentència 49/2018, de 31 de maig. Manca de relació familiar entre el testador i els seus fills	1352
56. Sentència 2/2018, de 8 de gener. Quan el legitimari impugna el desheretament al·legant la inexistència de la causa, la prova que aquesta existia correspon a l'hereu	1354
4.3. Càlcul de la legítima	
57. Sentència 8/2018, de 22 de gener. Càlcul de la legítima: titularitat de comptes corrents i la seva integració en el cabal relict	1361
4.4. Fideïcomís	
58. Sentència 6/2018, de 11 de gener. Fideïcomís sine liberis decesserit	1362

4.5. Revocació de les donacions

59. Sentència 44/2018, de 10 de maig. Revocació de les donacions per causa d'ingratitude del donatari en el Codi civil de Catalunya 1362

V. Dret Processal**5.1. Recurs de cassació**

60. Interlocutòria 87/2018, de 11 de juny. Criteris d'admissió del recurs de cassació davant del TSJ de Catalunya sobre la base dels acords no jurisdiccionals d'aquest Tribunal de 22 de març de 2012 i 4 de juliol de 2013 i els del Pie no jurisdiccional del Tribunal Suprem de 27 de gener de 2017 ... 1373
61. Interlocutòria 89/2018, de 18 de juny. Requisits del recurs de cassació al TSJ de Catalunya 1374
62. Interlocutòria 93/2018, de 21 de juny. Formalització de l'escrit de recurs .. 1376
63. Interlocutòria 81/2018, de 1 de juny. Descripció de l'interès cassacional . 1377
64. Interlocutòria 96/2018, de 25 de juny. No és competent el TSJ de Catalunya per resoldre el recurs de cassació contra les sentències dictades en les resolucions sobre nul·litat de clàusules hipotecàries 1379
65. Interlocutòria de 30 de novembre. No és possible interposar un recurs de cassació contra les sentències dictades als procediments de tutela sumària de la possessió 1382
66. Sentència 22/2018, de 12 de març. Costes del recurs 1383
67. Sentència 39/2018, de 26 d'abril. Només es pot interposar per vulneració de la doctrina de la sala i no de les audiències 1384

5.2. Principi de congruència

68. Sentència 18/2018, d'1 de març. La prestació compensatòria i l'atribució de l'ús del domicili familiar al cònjuge més necessitat de protecció quan no hi ha fills menors, són pronunciaments que no poden decretar-se o modular-se d'ofici 1386

5.3. Valoració de la prova en segona instància

69. Sentència 49/2018, de 31 de maig. La sala d'apel·lació té plena competència per valorar les proves i per aplicar el dret en la forma que estimi adequada 1387

5.4. Compareixença extemporània en segona instància

70. Sentència 57/2017, de 23 de novembre. Modificació de mesures de divorci. Personació extemporània a l'alçada 1388

5.5. Qüestions de competència

71. Interlocutòria 67/2018, de 3 de maig. Competència per executar el decret de finalització de monitori 1393
72. Interlocutòria 68/2018, de 3 de maig. Competència per a la reclamació de consum d'aigua 1393
73. Interlocutòria 202/2017, de 6 de novembre. Competència per a la reclamació de consum d'aigua 1394
74. Interlocutòria 47/2018, de 19 de març. Competència per a la reclamació d'un consumidor d'un accident en caure del tren 1395
75. Interlocutòria 44/2018, de 12 de març. Competència per a l'acció subrogatòria de l'art. 43 de la LCS exercida per una companyia d'assegurances 1396

	Pgs.
5.6. Recurs de revisió duna sentència ferma	
76. Interlocutòria de 12 de febrer. Competència del TSJ de Catalunya	1397
77. Sentència 48/2017, de 23 d'octubre. La pretensió de revisió i la seva caducitat	1398
5.7. Competència jurisdiccional civil i contenciosa administrativa	
78. Sentència 33/2018, de 12 d'abril. Reclamació d'un crèdit que prové d'un contracte d'obra de naturalesa administrativa	1401
5.8. Arbitratge	
79. Sentència 47/2018, de 17 de maig. Naturalesa jurídica i característiques de la institució arbitral. Violació del dret a la prova	1405
80. Sentència 55/2017, de 20 de novembre. Arbitratge de consum: aigua . . .	1413
81. Sentència 54/2017, de 9 de novembre. Arbitratge de consum: Correus . .	1419
82. Sentència 64/2017, de 21 de desembre. Arbitratge de transport. Els motius d'anul·lació del laude constitueixen una llista tancada no susceptible d'ampliació	1424
83. Sentència 1/2018, de 8 de gener. Arbitratge de consum. Manca de consecució del resultat ordinari per una clínica d'estètica	1430
84. Sentència 7/2018, de 22 de gener. Arbitratge i prejudicialitat penal	1433